

dne 1. junija šel s polkom v ostrog in se udeležil vojaške vaje, ki se je vršila za graščino Pariz. Ta graščina je bila vrsta od ostroga litovskega polka, in je slovela s svojo smetano, skuto in sirom.

Za parado in manever dobil sem, kakor drugi prostaki od carja 2 rublja v srebru. In kar je glavno, vzdržal sem do konca ne le parado, temveč tudi vojaško vajo, ki je trajala deset ur; vzdržal sem vzlic težki opravi tedanjega časa, vzlic znoju, prahu, žeji in mladosti, kajti imel sem še le petnajst let, v tem ko so drugi večji močnejši prostaki zbolevali mej vajo in so jih odvajali v vojno bolnico. Res so me po vsaki taki vojaški vaji s polno opravo bolele prsi ves teden. Jaz nisem niti tedaj ne kedaj pozneje moral izstopiti iz vrste, ker bi bil nenadno zbolel ali bi mi bilo slabo postalo, vselej sem zdržal do konca in se povrnil z vežbališča z drugimi vred, včasih jedva predstavljajoč noge od utrujenosti in pazno sem poslušal govorice, šale, smešnice in zabavljiče, v čemur so mojstri naši gardski vojaki.

Vsled sedanjega napredka in humanosti v vsem in povsod, je sedanja vojaška oprava lahka igrača proti temu, kot je bila v tretjem desetletju tega stoletja. Začnimo s puško. Bila je poldrugi krat težja kot je sedanja. Nosili jo niso v desnici, po podčastniški, kot jo sedaj, temveč v levi držeč je tako pritisneno k levi nogi, da je cev, ki je držala ravno čez sredo rame, stala navpik, in to je bilo jako težko in neokretno. Po dvajsetih minutah tega utrudljivega in nenaravnega držanja je roka otrpnela in otekla v komolci. Kdo, ki je tedaj služil v nižjih činih, se ne spominja groznih besed poveljnikov:

Bajonet kvišku! Kopito k sebi!

Na visoki, veliki in težki čeladi je bil žimnati čop, ki je bil dvanajst palcev visok in s katerim je močen veter kakor z jadrom gnal čelado in glavo nazaj, kar je silno utrudilo in oviralo hojo, luskine čelade so segle prav do grla in davile vojaka z visokim, ozkim in trdim ovratnikom vred. Vratnik je bil povsod in vselej trdo zaprt in je vedno napominjal na službo s tem, da je podpiral glavo in dušil grlo, kot je že omenjeno.

Od 1. maja do 1. oktobra so nižji čini nosili bele hlače od debelega platna. Drugi čas so pa imeli ozke kratke suknene hlače, ki so segle le do kolen, od kolena dalje so se začenjale suknene dokolenice, ki so bile zapete z mnogimi majhnimi svinčenimi gumbi. Vse to je bilo strašno napeto. Če je hotel vojak kaj pobrati, moral se je opreti z levo roko na tla. Če je pal, ni mogel vstati brez tuje pomoči, drugače bi bilo vse počilo in raztrgalo se na njem.

Debel vojaški plašč, tedaj ni ležal zvit na vrhu telečaka, temveč se je dal na desno ramo v obliki podolgastega obroča, in po tem debelem obroči naložil se telečak, pa ne tako kot sedaj svobodno na dolgih jermenih, držečih okrog pasa. Ne! Tedanji telečak je bil na kratkih jermenih, ki so držali čez prsi in so jih zapeli ob strani štirje vojaki, tako, da je vojak nižjega čina jedva dihal. In to zato, da je telečak zadej pokonci

stal in tišal se tilnika. Telečaka oprtati, niti odložiti ni bilo moč brez tuje pomoči.

Taka je bila oprava nižjih činov prve polovice dvajsetih let. V drugi polovici začela se je boljšati in se je neprestano boljšala. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Domača vzgoja. Slovenskim materam, vzgojiteljicam, učiteljicam, vzgojiteljem in učiteljem po najboljših virih spisal Jakob Dimnik učitelj v Ljubljani. Čisti dohodek je namenjen „Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“. Cena 1 gld. Dobiva se pri pisatelju in v vseh tukajšnih knjigo-tržnicah. — Ta zares marljiva in izvrstno sestavljena knjiga naj bi se ne pogrešala v nobeni družini, kateri hočejo svoje otroke zdrave na duhu in na telesu izrediti, kar jim navede ta knjižica v popolni meri. Naj bo toraj prav toplo priporočena.

Ženske na dunajskem vseučilišču. Gospodičnoma Mini in Heleni Rabinovič se je dovolilo pohajati nekatere predavanja na medicinski fakulteti dunajskega vseučilišča.

Jubilej vilic. Letos je 900 let, kar so prve vilice prinesene v Benetke. Sin beneškega dožeta Peter Orseola, se je tedaj bil poročil z bisantinsko princezino Argilo, sestro vzhodnorimskega cesarja. Dočim so tedaj v Benetkah še jeli z rokami, posluževala se je princezinja vilic. Hitro so je jele posnemati druge Benečanke, če tudi so bile v rabi vilic jako okorne. Mnogi so se tudi norčevali rabi vilic. Po ostali Italiji se vilice še dolgo niso razširile. Še le okrog 1300. leta so se začele rabiti vilice v Florenciji in drugih italijanskih mestih. V Franciji se vilice omenjajo 1379. leta prvič mej kraljevo srebrnino. V navado pri jedi so pa prišle še le v sredi 16. stoletja. V Anglijo je vilice zanesel potnik Cogato 1608. leta. V občno rabo so pa prišle še le v sredi 17. stoletja. Sedaj so v rabi skoro v vsej Evropi. Le v nekaterih delih Španije in v notranji Rusiji jih še ne poznajo. Kdaj so v Nemčijo in Avstrijo zanesene vilice v zgodovini ni dognano.

Tujci v Parizu. Samo 36% pariškega prebivalstva je rojenega v Parizu. Tudi v družih velicah mestih je tako. V Peterburgu je 32%, v Berlinu 41%, na Dunaji 45% in v Londonu 65% po rojstvu domačinov. V Londonu je 95.000 inozemcev (22%), v Peterburgu 23.000 (42%), na Dunaji 35.000 (22%), v Berlinu 18.000 (11%), v Parizu je pa 181.000 (75%), inozemcev k njim se pa mora prišteti še 47 tisoč inozemcev, ki so pridobili francosko državljanstvo. V Parizu je 26 863 Nemcev, dočim je v Berlinu le 397 Francozov, nadalje je v Parizu 45.000 Belgijcev, 26.000 Švicarjev, 21.000 Italijanov, 10.000 Luksemburžanov, 13.000 Angležev, 9000 Rusov. Mej inozemci je 9000 dchodkarjev, 20.000 načelnikov raznih podjetij, 16.000 nastavlencev, 18.000 delavcev, 17.000 poslov in 6200 žensk in otrok. Posebno je v Parizu dosti tujih zdravnikov, slikarjev, godcev, bankirjev, natakarjev in krojačev.

Novice.

— Častnim meščanom je mestni občinski svet kamniški v svoji seji dne 14. t. m. ednoglasno volil svojega prezasluznega deželnega poslanca gosp. ces. svetnika Iv. Murnika.

— «Gorenjski Sokol». Rodoljubi v Kranji ustanovljajo telovadno društvo „Gorenjski Sokol“. Oglasilo se je menda že nad 40 izvršujočih udov Rodoljubje kranjski in sploh gorenjski, katerim je pri srcu prekoristni „Sokol“ in jim je mari narodna zavest in ponos, oklenite se „Gorenjskega Sokola“!

— **Železnica Divača-Loka.** Zadnji čas je bila v nekaterih listih brati vest, da se je definitivno opustila misel, graditi železnico iz Škofje Loke do Divače. Kakor se je pozvedelo, vest ni osnovana, kajti novo ministerstvo ni sploh še nobenih posvetovanj imelo v novih železnicah, toraj se tudi ni moglo izreči za opustitev gradbe omenjene železnice.

— **Deželna bolnica.** Meseca novembra so vsprejeli v deželno bolnico 425 bolnikov. Prištevši one, ki so že bili v bolnici, se je meseca novembra zdravilo v bolnici 617 bolnikov. Od teh je bil 201 ozdravljen, 29 jih je umrlo in koncem novembra jih je torej še 260 ostalo v bolnici.

— **Efektno tombolo** je dovolilo finančno ministerstvo prirediti gasilnemu društvu v Gorjah na Gorenjskem.

— **Čitalnica ljubljanska** ima svoj redni letni zbor dne 26 decembra (sv. Štefana dan) ob 11. uri dopoldne v mali dvorani v „Narodnem domu“. Vspored običajen.

— **Dramatično društvo v Ljubljani** ima dne 28. t. m. ob 8 uri zvečer v „Narodnem domu“ izreden občni zbor,

— **Čitalnica v Spodnji Šiški** ima svoj redni letni občni zbor dne 26. dec (sv. Štefana dan) ob 2. uri popoldne. Posebna vabila se ne izdajo

— **Žensko podružnico sv. Cirila in Metoda** so sklenile ustanoviti rodoljubkinje v Velikih Laščah.

— **Goldinarskih bankovcev** je finančna uprava vzela do konca meseca novembra 56.353.511 iz prometa. V prometu jih je še 1.529.850. V navadnem prometu imajo ti bankovci le še do konca tega leta veljavo. Po novem letu se bodo sprejemali le še pri javnih blagajnicah

— **Slovani v Aleksandriji.** Tudi v daljni afriški Aleksandriji se je jel Slovan gibati. Veliko je namreč Slovanov, ki so našli ondi svojo domovino, posebno Slovencev in Hrvatov živi precej v Aleksandriji. Našega rojaka preč. g. frančiškana o. Huberta Ranta gnala je pred pičlimi dvema leti ljubezen do svojih rojakov tja v daljno Aleksandrijo, da v verskem in narodnem pogledu stopi mej nje in jih uči. Lepe sadove njegovega delovanja že gledamo. Letošnji imenik članov družbe sv. Mohorja ima že znatno število članov iz Aleksandrije. Zadnji čas je pa izšel od odličnih ondotnih Slovanov podpisani poziv, ki vabi k ustanovitvi slovensko-hrvatske sloge Društvo naj bi imelo namen vzajemne podpore in prosvete mej Slovenci, Hrvati in ostalimi Slovani. Tudi to lepo misel je sprožil omenjeni prečastiti duhovnik. Bog daj svoj blagoslov zapričemu delu.

— **Orožne vaje deželnih brambovcev.** L. 1896. bodo poklicani k orožnim vajam naslednji deželni brambovci in sicer: a) vsi v letih 1895, 1892 in 1889 neposredno v deželno brambo uvrščeni, izvzemši one brambovce poslednje imenovanega letnika, katerih orožne vaje so dosedaj trajale več nego 16 tednov; b) iz rezerve stoječe vojske v deželno brambo prestavljeni letnik 1895; c) od naslednjih nabornih letnikov in sicer: 1891. oni neposredno uvrščeni, ki niso bili več nego 12 tednov, 1890. oni, ki niso bili več nego 16 tednov pri orožnih vajah, potem iz letnikov 1888, 1887, 1886, 1885 in 1884 oni, ki niso bili več nego 16 tednov pri orožnih vajah; d) naborni letniki 1895, 1892, 1889 in 1888 nadomestne rezerve deželne brambe, izvzemši ono moštvo poslednjih dveh letnikov, ki je bilo že več nego 8 tednov pri orožnih vajah, potem nabornih letnikov 1891 in 1890 ono moštvo, ki še ni bilo 8 tednov pri orožnih vajah, in slednjič od nabornih letnikov 1894 in 1893 oni, ki sploh še niso bili pri orožnih vajah. Dnevi, kedaj se orožne vaje prično, določili se bodo pozneje.

— **Neznani tatovi** so vlomili v stanovanje g. Andr. Samse v Spodnjem Zemonu pri Ilirski Bistrici in odnesli za 965 gld. denarja.

— **Utopljenec.** V Selu pod Ljubljano so izvlekli iz Ljubljance mrtvo truplo 30letnega moža, o katerem se ne ve kdo je.

— **Roparski napad.** 17letni kmetski fant J. Kovač iz Hruše, je dne 10. t. m. na poti iz Radeč pri Zidanem mostu v Št. Janž napal Janeza Zupana iz Gaja in ga s kamenjem toliko časa tolkel po glavi, da ga je podrl na tla. Vzel mu je na to 4 gld. v gotovini in žepno uro. Zločinca že imajo, tudi so našli ukradeno blago pri njem.

— **Nesreča.** Dne 18. nov. je vozil hlapec gospe Dvornikove v Kozjem na Štajerskem, nekaj gospodov v Rajhenburg. Na potu domov se ga je precej navlekel. Ko se je pripeljal do Gluhe peči blizu Kozjega, so se konji splašili, da so kočijo prevrnili in leteli ž njo. da se je skoraj vsa razdrobilo. Drugo jutro najde njegov sohlapec na omenjenem kraji njega in konje s prvim delom kočije. Čudo, da se še večja nesreča ni zgodila. Umrli je dne 25. novembra Franc Klakočer na Veterniku nad Kozjem. Dva dni poprej vozil vino gospej Pirhovej v Kozje. Precej se je napil in močno prehadel. Zapustil je ženo in dvoje nepreskrbljenih otrok.

Hannemanova pravda.

Na Dunaji se je te dni vršila pravda zaradi goljufije in poneverjenja proti notarskemu kandidatu dr. Karlu Hannemanu in njegovemu bratu Juliju Hannemanu. Karl Hanneman je bil pri dunajskem notarju Quandtu kot koncipijent v službi. V maju je letos izginil in pokazalo se je, da je večje svote poneveril in poštnega sluga Antona Pinzgerja goljufal. Policija je dolgo zastoj iskala Hannemana. V oktobru se je sam oglasil pri sodišči. Pripovedoval je, da je bil šel v Ameriko. Ondi ni mogel dobiti primerne službe. Nekaj časa je delal v nekem gozdu, a ko je spoznal, da se ne more živeti, je pa povrnil se v Evropo.

Nekatere goljufije in poneverjenja je priznal, o 5000 gld. pa trdi, da jih je zgubil. Njegov oče, ki je že umrl, je bil v Gradci obsojen zaradi neke sleparije, zaradi tega je on se preselil na Dunaj. Oče in zatoženi brat sta ga vedno nadlegovala za denar. Brat je bil častnik, a se je moral častništvu odpovedati, potem je pa prišel na Dunaj. Z očetom sta Karla vedno nadlegovala. Oče je strgan prihajal pred pisarno in pretil, da bode povedal notarju Quandtu, kakšnih ljudij sin je Karl, ako mu ne da denarja. Karl mu je večkrat kupil obleko, a jo je oče vselej prodal in denar zapil. Dal mu je več denarja, katerega je poneveril. Bal se je, da zgubi službo, ako notar izve. iz kake rodovine je. Brat je ponarejal na njegovo ime menice in pretil, da pojde k notarju z njimi, ako jih ne izplača. Ovaditi policiji se pa očeta in brata ni upal, ker se je bal, da potem notar vse njegove razmere izzve, in da zlasti tudi njegovemu poneverjenju pridejo na sled. Karl se je izgovarjal, da je bil prisiljen poneverjevati.

Julij je priznal, da mu je brat dal nekaj denarja, a on je oporekal, da bi bil vedel, da je denar poneverjen. Porotniki so Karla spoznali za krivega, Julija pa oprostili. Sodišče je obsodilo Karla v štiri-letno ječo.